

Den første sag på dagsordenen var:

Fortsættelse af forespørgsel til udenrigsministeren af Per Hækkerup, Per Federspiel, Poul Møller, Aksel Larsen, K. Helveg Petersen og Niels Westerby:

„Hvilke oplysninger kan udenrigsministeren give om den udenrigspolitiske situation?“

(Foregående del af forhandlingen findes i tidenden sp. 1320).

Forhandlingen genoptoges.

Ordføreren for forespørgerne (Per Hækkerup): Jeg vil gerne takke udenrigsministeren for den redegørelse, vi fik om regeringens udenrigspolitik. Den havde jo, hvis man har lov til at sige det på den måde, karakter af en slags programerklæring for udenrigsministeren selv, og selv om jeg skal være den sidste til at vurdere udenrigsministre, kan jeg i hvert fald kun give udtryk for, at jeg var helt og fuldt tilfreds med den erklæring, ministeren afgav.

Jeg mener ikke, det kan være min opgave ved denne lejlighed at gentage, hvad udenrigsministeren har sagt. Den politik, som regeringen her fortsætter, har tilslutning hos mit parti. Jeg er på mit partis vegne enig i det, ministeren sagde om Vietnamspørgsmålet. Jeg behøver ikke at understrege, at vi alle sammen føler, at dette spørgsmål er overordentlig betydningsfuldt både for det folk, det drejer sig om, men også i sine videre internationale perspektiver.

Jeg er enig i bemærkningerne, ministeren gjorde om vort forhold til Kina. Jeg ville gerne, om ministeren — idet jeg i øvrigt giver tilslutning til bemærkningerne om situationen i Det mellemste Østen — ville uddybe dette spørgsmål lidt nærmere på baggrund af de seneste begivenheder. Jeg synes, det var glædeligt, at man i FN's sikkerhedsråd kunne tilslutte sig det engelske resolutionsforslag, og jeg ville gerne høre ministerens vurdering af, hvad der senere er sket.

Jeg er på tilsvarende måde enig i bemærkningerne om nedrustningsproblemerne, som vi følger med usvækket interesse i mit parti. Det samme gælder stillingen til de afrikanske problemer, og det vil jo først og fremmest

sige de sydlige afrikanske problemer, hvor vi med tilfredshed kan konstatere, at regeringens linje fortsættes uændret.

Jeg vil derimod i stedet for at gentage, hvad ministeren har sagt, gerne have lov til at uddybe et par områder af det, ministeren nævnte. Idet jeg giver tilslutning til det betydningsfulde i vor politik over for u-landene, vil jeg gerne koncentrere mig om det almindelige sikkerhedspolitiske perspektiv, ministeren trak op, og det vil jeg gøre på baggrund af, at vi jo står over for en debat omkring den del af vor udenrigspolitik, som hænger sammen med vor sikkerhedspolitik.

For det første vil jeg gøre nogle bemærkninger om NATO og Atlantpagten i almindelighed. Jeg tror, at vi er alt for tilbøjelige til i den løbende diskussion at glemme, hvad baggrunden for Atlantpagtens undertegnelse og oprettelsen af NATO var. Mange stiller sig i dag det spørgsmål, om det overhovedet var nødvendigt, at vi oprettede NATO. Herom er der for mig ingen tvivl. Jeg mener, at den, der ser tilbage på situationen i 1947, 1948 og 1949, også med nutidige øjne, må være helt klar over, at det dengang var nødvendigt ikke blot for Vesteuropa at søge sin sikkerhed i en fælles forsvarsalliance med USA, men også for Danmark at tilslutte sig dette. Men man har lov til at spørge sig selv, om der siden NATOs oprettelse er sket en udvikling, som i dag gør en anden holdning påkrævet eller naturlig.

Dér melder det andet spørgsmål sig, som man så ofte hører i diskussionen: har NATO overhovedet haft nogen betydning? Hvis vi ser på udviklingen fra Berlinblokaden dage over juliopstanden i 1953 i Berlin, begivenhederne i Ungarn og omkring Suezkanalen i 1956 og frem igennem de senere kriser, er der for mig ikke spor tvivl om, at NATO her har bevirket, at det, der var et urocenter i verdenspolitikken i 1947-48-49, i dag er blevet omtrent jordklodens roligste område. Det er det blevet i kraft af NATO, og vi bør erindre det, når vi overvejer, om det er nødvendigt, at NATO fortsætter. Urocentrene er forskudt andre steder hen, og vi kan nok så meget beklage det, at de er opstået disse steder; men vi må have lov til at fastslå, at for Europa er det afgørende, der er opnået med NATO, den grad af sik-